

Frágreiðing frá Barnaverndarstovu Føroya fyri 2022

Grundað á hagtøl frá barnaverndartænastunum og Fosturforeldraskipanini

Juni 2023

Innihald

1	Inngangur	3
2	Barnaverndarøkið	5
2.1	Lógarbundnar uppgávur	5
2.2	Barnaverndartænasturnar.....	5
3	Skrásett barnaverndarmál í 2022.....	6
3.1	Hvussu byrja barnaverndarmálini?	8
3.2	Barnið sum offur og hættislig atferð hjá barni	11
4	Børn til fosturs, til umlætting og á stovni	13
4.1	Børn til fosturs	13
4.1.1	Fosturforeldraskipanin.....	13
4.1.2	Umsorganaryvirtøkur	15
4.1.3	Børn til umlætting	16
4.2	Børn á stovni	16
5	Fígging og kostnaður av barnavernd.....	18
5.1	Samanbering við Danmark.....	18
5.2	Útreiðslubýtið á barnaverndarøkinum	19
5.3	Útreiðslur hjá kommunum eftir samstarvsøki	21
5.4	Barnavernd í mun til samlaðu útreiðslurnar hjá kommunum	21
5.5	Tal á starvsfólki og tímum við ársenda 2022	22

1 Inngangur

Barnaverndarstovan virkar fyri at styrkja og samskipa barnaverndarøkið í Føroyum. Hetta við at ráðgeva, undirvísa og vegleiða barnaverndartænasturnar kring landið, sum hava ábyrgd av at tryggja hjálp ella stuðul til hvørt einstakt barn. Harumframt umsitur Barnaverndarstovan Fosturforeldraskipanina og Barnahúsið.

Hagtalsfrágreiðingin hjá Barnaverndarstovu Føroya lýsir virkseimið í barnaverndartænastunum og Fosturforeldraskipanini við støði í barnaverndarlógini. Hagtølini lýsa gongd og tal av barnaverndarmálum og børnum sett heiman á ymsan hátt. Eins og fyri 2021 eru aftur fyri 2022 komnar nakrar talvur afturat. Miðað er eftir at skapa skjótari og greiðari yvirlit yvir barnaverndarøkið við uppافتur fleiri hagtølum. Endamálið við innsavningini av hagtølum er at betra um grundarlagið fyri avgerðum á barnaverndarøkinum, herundir at lofta nýggjum rákum í gongdini. Hagtølini kunnu samanberast nøkur ár aftur.

Innihald

Hagtølini eru árleg uppgerð av virkseminum hjá barnaverndartænastunum og Fosturforeldraskipanini uppgjørt í tali av málum, heimansettum børnum, hvørjir bólkar boða frá og hví, og hvørjar orsakirnar eru til, at mál enda. Støðan er pr. 31.12.2022. Summi tøl eru býtt upp á tey átta barnaverndarøkini, meðan onnur eru fyri landið samlað; tað valdast um stødd á tølum. At enda verða fíggarhagtølini uppgjørd.

Hagtølini taka støði í persónum 0-23 ár, sum eru undir barnavernd. Tey verða gjørd upp eftir hagtølum, sum tær átta barnaverndartænasturnar lata Barnaverndarstovu Føroya eftir fráboðarum, orsakum til fráboðan og orsakum til at mál enda. Harumframt eftir kyni og aldri.

Fyri at tryggja, at upplýsingarnar í hesi frágreiðing eru rættar, er frágreiðingin, eins og undanfarin ár, send øllum barnaverndartænastunum til ummælis, gjøgnumgongd og góðkenning, áðrenn hon er almannakunngjørd.

Barnatøl eru frá hagstova.fo. Fíggarhagtøl eru lutvíst frá gjaldstovan.fo og lutvíst upplýst frá barnaverndartænastunum.

Endamál

Síðan Barnaverndarstova Føroya varð sett á stovn í 2006, hevur verið arbeitt miðvíst við at fáa til vega hagtalstilfar. Endamálið er at betra um grundarlagið fyri avgerðum á barnaverndarøkinum, umframt at geva leiðslunum, ið varða av barnaverndarøkinum í Føroyum, eina rættvísandi mynd av støðuni hjá einstøku barnaverndartænastunum. Taltílfarið kann eisini nýtast sum grundarlag hjá kommununum, tá tær leggja sítt virkseimi til rættis. Hendan almenna hagtalsfrágreiðingin inniheldur tó yvirskipað tøl fyri landið. Við átta barnaverndartænastum skerst ikki burtur, at tølini fleiri staðni verða ov smábýtt at leggja fram alment.

Sambært barnaverndarlógini hava allar barnaverndartænastur í landinum skyldu at lata upplýsingar um barnaverndarmál til Barnaverndarstovu Føroya.

2022 í stuttum

Farna árið hefur dygg orka verið lögð í at einshátta málsviðgerðina á barnaverndarøkinum, sum hefur merkt, at Barnaverndarstovan hefur savnað leiðararnar fyri barnaverndartænasturnar fyri saman at seta út í kortið, hvussu hetta verður gjørt á skilabestan hátt. Eisini hefur verið skipað fyri fleiri skeiðum innan málsviðgerð og fyrisitingarrætt. Dentur hefur verið lagdur á at styrkja lögfrøðiliga førleikan hjá barnaverndartænastunum. Til tess at førleika sálarfrøðingar, ið starvast í barnaverndartænastunum hefur verið skipað fyri skeiðum. Fyri fosturforeldrum hefur Barnaverndarstovan skipað fyri kafékvøldum við fakligum innihaldi

Barnaverndarstovan er í holt við ymiskt samskiftistilfar í samstarvi við verkætlanina, “Sig frá”. Í fyrra lagi kom út bókingur um fráboðanarskylduna hjá fakfólki. Í øðrum lagi verður lögð seinasta hond á teknifilm um, hvussu barnaverndin arbeiðir, og hvussu hvør einstakur boðar barnaverndartænastum frá, tá ein stúrir um trivnað ella menning hjá barni. Filmurin á føroyskum og enskum máli.

Í samstarvi við barnaverndartænasturnar hefur verið arbeitt við dagføringum av innanhýsis arbeiðsskjølum og mannagongdum.

Undir løgtingsvalstriðnum vísti seg, at fleiri valevni tóku fram bæði barnaheim og Fosturforeldraskipanina og vístu á, at tað hevði skund at bøta um umstøðurnar hesum viðvíkjandi. Hetta sæst eisini aftur í samgonguskjalinum, har ásett er, at *barnaverndarlógin skal dagførast, og arbeiðsviðurskiftini hjá fosturfamiljum skulu betrast. Ein landsætlan til barnaverndarmál skal gerast, og fyribyrgjandi arbeiðið kring familjuna skal styrkjast. Styrkjast skal eisini um samstarvið við Barnaverndarstovuna, og barnabústovnar skulu byggjast.*

Barnaverndarstovan fegnast um, at sjóneykan verður sett á økið, og vil gera sítt til at karmarnir hjá fosturforeldrum verða betri at virka undir, herundir at skipanina um samsýning verður tryggari og støðugari. Hetta fer væntandi at gera tað munandi høgligari at skapa betri karmar til fosturbørn, umframt at tað verða børn, sum kunnu vera í fosturfamiljum heldur enn á barnaverndarstovni. Hetta krevur sjálvsagt, at styrkt verður um Fosturforeldraskipanina.

Barnaverndarstova Føroya, 14. juni 2023

Oddbjørg Balle, leiðari

2 Barnaverndarøkið

Barnaverndarøkið varð skipað av nýggjum 1. januar 2006, tá málsøkið var flutt frá landinum til kommunurnar at umsita. Um somu tíð stovnaðu kommunurnar í felag Barnaverndarstovu Føroya.

2.1 Lógarbundnar uppgávur

Barnaverndarstovan skal:

- arbeiða fyri at styrkja og samskipa barnaverndarøkið í landinum
- virka sum ráðgevi hjá landsstýrismanninum viðvíkjandi stevnumiðum á barnaverndarøkinum
- vegleiða og ráðgeva barnaverndartænastunum í almennum spurningum viðvíkjandi viðgerð av barnaverndarmálum
- veita barnaverndartænastunum undirvísing viðvíkjandi uppgávum teirra sambært barnaverndarlógini
- skipa og umsita Fosturforeldraskipanina
- syrgja fyri menning á økinum
- savna saman og umsita hagtøl á økinum

Harumframt stendur Barnaverndarstovan fyri virkseminum í Barnahúsinum.

2.2 Barnaverndartænasturnar

Landið er býtt upp í 8 *barnaverndartænastur*, sum er felagsheitið fyri barnaverndarnevnd og barnaverndarumsiting. 7 av teimum 8 barnaverndartænastunum arbeiða í samstarvsøkjum. Bert Tórshavnar kommuna hevur sína barnaverndartænastu einsamøll.

Samstarvsøkini skulu sambært lógini skipast samsvarandi eindunum í lógini um sjálvbodnar kommunusamanleggingar og kommunal samstørv í sambandi við lógarbundnar uppgávur. Samstarvsøki kunnu samstarva um felags barnaverndarnevnd, og samstarvsøkini skulu tå vera samfeld landafrøðiliga ella samferðsluliga. Tó kann landsstýrismaðurin loyva, at fleiri barnaverndarnevndir verða skipaðar innan einstøku samstarvsøkini, treytað av, at tað í minsta lagi eru 3.000 íbúgvar fyri hvørja barnaverndarnevnd.

Barnaverndarøkin

- Barnaverndartænastan fyri Norðuroyggjar er samstarv millum: Fugloyar-, Klaksvíkar-, Kunoyar-, Viðareiðis- og Hvannasunds kommunur.
- Barnaverndartænastan fyri Eysturkommunu og Fuglafjarðar kommunur.

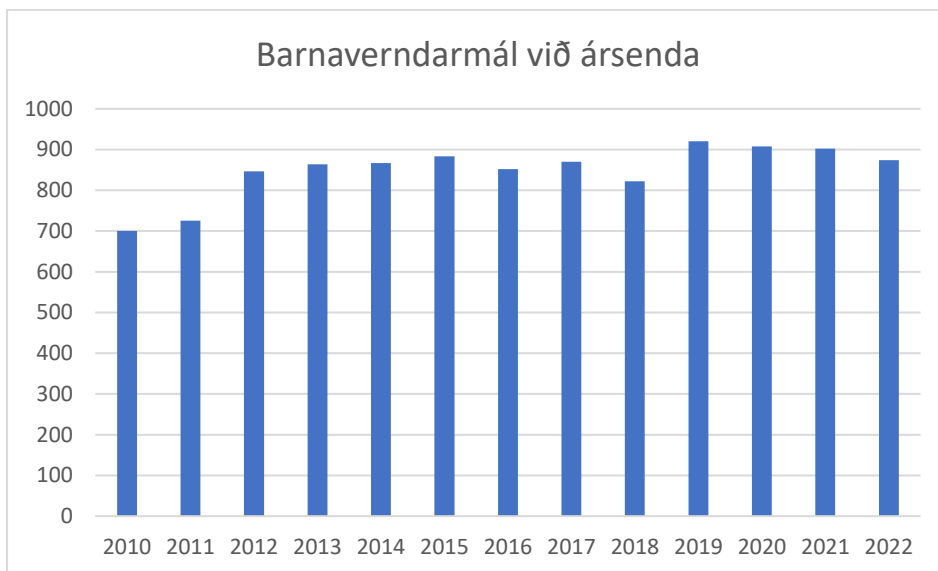
- Barnaverndartænastan við Skálafjørðin er samstarv millum Nes-, Runavíkar- og Sjóvar kommunur.
- Barnaverndartænastan í VEKS er samstarv millum Vestmanna-, Eiðis-, Kvívíkar- og Sunda kommunur.
- Barnaverndartænastan fyri Vága- og Sørvágs kommunur.
- Barnaverndartænastan fyri Tórshavnar kommunu.
- Barnaverndartænastan fyri Sandoyar og Skúvoyar kommunur.
- Barnaverndartænastan fyri Suðuroy.

3 Skrásett barnaverndarmál í 2022

Barnaverndarmál eru ymisk og fevna víða. Summi snúgva seg um ráðgeving, meðan onnur eru álvarslig inntriv, har børn verða sett heiman. Sostatt ber illa til at samanbera støðuna hjá barnaverndartænastunum kring landið, einans út frá hvussu nógvum málum tær hava ábyrgd av. Tó vísa hagtølini ár um ár, í hvønn mun talið av barnaverndarmálum broytist, og um fyriskipanirnar, ið barnaverndartænasturnar seta í verk, tæna sínum endamáli.

Hvørt barn er skrásett sum eitt mál. Hetta merkir, at ein familja kann vera skrásett sum fleiri barnaverndarmál, um fyriskipanir verða settar í verk fyri fleiri børn í somu familju.

Talva 1: Barnaverndarmál 2010-2022

Við árslok 2022 vóru 874 virkin barnaverndarmál kring landið. Sum sæst er hetta á leið sama stigi sum undanfarin ár. Niðanfyrri verður tal á barnaverndarmálum sett í mun til barnatalið.

Talva 2: Virkin barnaverndarmál 2022 - og % av barnatalinum

	Mál tils.	Barnatal í økjum			Tils.	%
		0-17	18-22			
Norðoyggjar	112	1.514	456	1.970	5,7	
Eysturk./Fuglafj.	76	991	253	1.244	6,1	
Skálafjørður	84	1.829	414	2.243	3,7	
VEKS	62	1.084	287	1.371	4,5	
Vágar	55	881	230	1.111	5,0	
Tórshavn	371	5.654	1.559	7.213	5,1	
Sandoy	32	261	81	342	9,4	
Suðuroy	82	1.027	265	1.292	6,3	
Alt landið	874	13.241	3.545	16.786	5,2	

Talið á virknum barnaverndarmálum við ársenda var 874. Hetta er á leið á sama stigi sum undanfarni ár. Eisini sæst, at barnaverndarmál í % av barnatalinum til samans er 5,2 fyri alt landið, sum er 0,2 minni enn undanfarna ár. Lutfalslig fæst mál hevði Skálafjørðurin við 3,7% av barnatalinum í økinum. Flest mál vóru á Sandoy, og teimum á baki eru Suðuroy og Eysturkommuna/Fuglafjørður við ávikavist 6,3 og 6,1%.

Talva 3: Virkin barnaverndarmál býtt á gentur og dreingir 2022

♀ Mál gentur		♂ Mál dreingir		Mál bæði kyn		
0-17 ár	18-22 ár	0-17	18-22	Tils	0-17	18-22
380	38	442	14	874	822	52

Fyri børn upp til og við 17 ár eru dreingir í yvirvág í barnaverndarmálum fyri 2022: 442 dreingir og 380 gentur. Men í bólkinum 18-22 eri yvirvág av gentum: 38 gentur og 14 dreingir.

Talva 4: Virkin barnaverndarmál í % av barnatali

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Norðoyggjar	5,7	5,7	5,9	6,4	4,3	5,3	4,9
Eysturkomm. og Fuglafj.	6,1	5,2	5,5	7	4,1	4,5	4,6
Skálafjørður	3,7	4,6	5,4	6	5,5	6,6	7,4
VEKS	4,5	2,6	4,0	4,4	5,1	4,7	4
Vágar	5,0	4,9	4,1	6,3	4,8	7,2	6,8
Tórshavn	5,1	5,7	5,5	5,1	4,9	4,6	4,4
Sandoy	9,4	8,9	9,3	8,7	7,5	6,7	6,2
Suðuroy	6,3	7,1	6,5	4,9	6,8	7,9	8,6
Alt landið	5,2	5,4	5,5	5,6	5,1	5,4	5,6

Talvan vísir gongd í tali á barnaverndarmálum seinastu sjev árinu. Við tað at tøluni eru smábýtt, sveiggja tey í størri ella minni mun fyri flestu økini seinastu sjev árinu.

3.1 Hvussu byrja barnaverndarmáluni?

Barnaverndarlógin fevnir um børn, ið liva undir viðurskiftum, sum kunnu skaða teirra heilsu og menning.

Við barnaverndarlógini vildi lóggevarin, at barnaverndartænasturnar skuldu fáa møguleika at savna sína orku um tey børn í samfelagnum, sum hava tørv á stuðli og hjálp. Tí fevnir barnaverndarlógin ikki um trivnaðin hjá børnum í síni heild. Lógin fevnir heldur ikki um børn, ið bera brek, uttan so, at tey samstundis liva undir umstøðum, sum kunnu skaða teirra heilsu og menning.

Fyri at tryggja, at barnaverndartænasturnar fáa kunnleika um børn, sum liva undir viðurskiftum, ið ikki eru nøktandi, er fráboðanarskylda ásett í barnaverndarlógini.

Lógin sigur, at øll hava fráboðanarskyldu, men skilir tó millum vanliga borgaran, ið kann vera ónavngivin, og tann, sum í starvi sínum hevur við børn at gera. Í seinna fòrinum er kravið, at fráboðanin skal verða navngivin. Í sambandi við endurskoðan av barnaverndarlógini varð fráboðanarskyldan hjá fakfólki herd við virknaði frá 1. juli 2012. Fakfólk hava

skyldu at boða barnaverndartænastuni frá, um so er, at tey hava kunnleika til, ella hava orsök at halda, at viðurskifti eru, sum krevja, at komið verður uppí eftir lógini.

Um fráboðanarskylduna sigur barnaverndarlógin:

“§ 14. Øll, sum í starvi sínum hava við børn at gera og sum í hesum sambandi fáa kunnleika til viðurskifti ella hava orsök til at halda, at viðurskifti eru, sum krevja, at komið verður uppí eftir hesi lóg, hava skyldu til navngivin at boða barnaverndartænastuni frá hesum. Fráboðanarskyldan sambært hesum stykki verður sett fram um ásetingarnar í øðrum lógum um tagnarskyldu í viðkomandi yrkjum.

Stk. 2. Tann, ið fær kunnleika til, at foreldur ella annar uppali vanrøkir, meinslar ella misnýtir eitt barn, ella at barnið á annan hátt livir undir viðurskiftum, ið kunnu skaða tess sálarligu ella líkamligu heilsu ella menning, hevur skyldu til at boða avvarðandi barnaverndartænastu frá hesum. Fráboðarin kann vera ónavngivin.

Stk. 3. Fráboðast skal eisini eftir stk. 1 og 2 um kvinnu, ið er við barn, tá ið mett verður, at tørvur er á stuðli sambært hesi lóg, t. d. vegna rúsevnismissnýtslu, sosialum ella sálarligum ávum.

Stk. 4. Barnaverndartænastan skal sum skjótast, og seinast innan eina viku, ganga ígjøgnum innkomnar fráboðanir og meta um, hvørt kanningar skulu setast í verk sambært hesi lóg, sí §§ 45 og 49.

Stk. 5. Barnaverndartænastan skal boða fráboðara sbt. stk. 1 frá, hvørt fráboðanin er móttikin. Um ikki serlig viðurskifti tala ímóti hesum, skal barnaverndartænastan boða fráboðara sbt. stk. 1 frá, hvørt fráboðanin hevur ført til, at málið verður kannað, ella at fyriskipanir eru settar í verk sambært hesi lóg. Afturboðanin fevnir bert um tann, ið fráboðað er um.

Stk. 6. Um ikki serlig viðurskifti tala ímóti hesum, kann barnaverndartænastan, tá tað hevur avgerandi týdning fyri, hvørja hjálp og stuðul fráboðari sbt. stk. 1 kann veita barninum, kunna um, hvørjar fyriskipanir eru settar í verk.”

Sambært § 49, stk. 1 skal barnaverndartænastan tó beinanvegin og innan 24 tímar eftir eina fráboðan meta um, hvørt vandi er fyri barnsins heilsu og menning, og um bráðfeingis fyriskipan tí skal setast í verk.

Ein fráboðan sambært hesi grein nýtist ikki at merkja, at fyriskipan verður sett í verk. Barnaverndartænastan kannar og upplýsir í fyrstu syftu málið, og um komið verður fram til, at tað ikki er grundarlag fyri at seta fyriskipanir í verk, skal barnaverndartænastan onki gera, men loka málið.

Talva 5: Nýggj barnaverndarmál í mun til talið av børnum (0-17 ár) til samans

	Mál tils	Barnatal í økjum		% av barnatali					
		0-17 ár	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Norðoyggjar	33	1.514	2,2	3,5	1,2	4,8	3,1	3,5	3,3
Eysturkomm. og Fuglafj.	29	991	2,9	2,0	1,4	3,5	2,1	2,0	1,2
Skálafjørðurin	35	1.829	1,9	1,8	3,0	3,6	1,4	1,6	2,3
VEKS	42	1.084	3,9	0,9	1,1	1,3	2,3	1,9	3,0
Vágar	35	881	4,0	5,0	1,5	3,9	2,8	1,1	0,9
Tórshavn	111	5.654	2,0	3,4	1,6	1,5	1,5	1,4	1,2
Sandoy	6	261	2,3	2,6	5,5	5,7	4,3	1,7	1,6
Suðuroy	20	1.027	1,9	3,7	1,4	2,0	3,0	1,4	3,3
Alt landið	311	13.241	2,3	3,0	1,7	2,6	2,0	1,7	1,5

Talva 6: Nýggj barnaverndarmál býtt á gentur og dreingir 2022

		
Gentur	Dreingir	Tils.
149	162	311

Í 2022 vórðu skrásett 311 nýggj mál í árinum – 149 gentur og 162 dreingir. Árið fyrri – í 2021 – vóru 399 nýggj mál í árinum. Tað vil siga, at her er ein minking á 88 mál, sum svarar til eina minking á 22%. Tey økini, sum hava minkingar seinasta árið eru serliga Tórshavn, Norðoyggjar og Suðuroy, meðan talið á nýggjum málum er vaksið í VEKS og í Eysturkommunu/Fuglafirði. Økini við minkaðum tali eru tey somu, sum høvdu stóran vøkstur frá 2020 til 2021. Tá varð víst á, at hetta kundi hugsast at hava samband við koronu í 2020, har bæði skúlar og stovnar lótu aftur longri og styttri tíðarskeið, sum kundi hava við sær, at fráboðanirnar gjørdust færri í tali í 2020, og at talið harvið gjørdist tað størri í 2021.

Samlaða talið av nýggjum málum í mun til barnatalið var 2,3%, sum er 0,7 prosentstig minni enn árið fyrri.

Kynsbýtið í nýggjum barnaverndarmálum í 2022 var ein lítil yvirvág av dreingjum.

Ófødd børn

Talið á nýggjum barnaverndarmálum, sum snúðu seg um ófødd børn, var 5 í 2022, sum var tað sama fyri 2021.

Talva 7: Endað barnaverndarmál í 2022 í mun til talið av børnum og ungum (0-22 ár) til samans

	Tils.	Barnatal í	% av barnatali			
		økjunum	0-22	2022	2021	2020
Norðoyggjar	48	1.970	2,4	2,4	0,7	2,0
Eysturk. og Fuglafj.	22	1.244	1,8	1,4	1,5	1,3
Skálafjørðurin	54	2.243	2,4	2,3	3,3	1,6
VEKS	23	1.371	1,7	2,7	1,0	1,1
Vágar	38	1.111	3,4	3,6	3,7	2,4
Tórshavn	123	7.213	1,7	2,9	0,5	1,0
Sandoy	4	342	1,2	3,6	3,8	3,4
Suðuroy	21	1.292	1,6	1,5	1,1	0,8
Alt landið	333	16.786	2,0	2,6	1,3	1,3

Talva 8: Endað barnaverndarmál býtt á gentur og dreingir 2022

		
Gentur	Dreingir	Til samans
174	159	333

333 mál vórðu lokað í árinum, sum svarar til 2% í mun til samlaða barnatalið 0-22 ár. Hetta er ein minking á 0,6 prosentstig samanborið við undanfarna ár.

Talva 9: Hvør boðaði barnaverndartænastum frá í 2022?

Fráboðari	Tils.	%-býti 2022	2021	2020	2019
Foreldramyndugleikin	61	12	11	12	11
Foreldur u. foreldramyndugleika	4	1	1	2	1
Barnið sjálvt	0	0	0	0	1
Skúli	68	14	10	13	12
Familja ella onnur, sum kenna familjuna	19	4	7	4	5
Dagstovnar, dagrøkt og frítíðarskúli	46	9	9	8	8
Løgreglan	80	16	20	19	21
Almannaverkið	13	3	2	1	1
Psykiatrisk Depilin	43	9	6	8	7
Heilsufrøðingur	29	6	5	7	6
Kommunulækni og tannlækni	11	2	3	2	2
Skaðastova	2	0	1	0	2
Ljósmóðir	9	2	2	2	2
Onnur í heilsuverkinum	12	2	3	2	2
Annað barnaverndarøki	8	2	4	4	7
Aðrir felagsskapir	10	2	1	1	1
Barnaverndartænastan tekur sjálv málið upp	21	4	2	2	3
Ónevnd	50	10	11	14*)	10,8*)
Onnur	12	2	2		
Til samans	498	100	100	100	100

*) Til og við 2020 vóru "Onnur" og "Ónevnd" í einum.

Eins og undanfarnu trý árin standa løgregla, skúli og foreldramyndugleikin fyrri flest fráboðanum. Teimum á baki koma Psykiatrisk depilin, bólkurin, *Dagstovnar, dagrøkt og frítíðarskúli*, og Ónevnd. Samlaða talið – 498 fráboðanir – samsvara ikki við samlaða talið á nýggjum barnaverndarmálum í talvu 5, sum er 311. Orsøkin er, at tað oftari enn so er talan um meira enn *eina* fráboðan í hvørjum máli.

Samlaða talið av fráboðanum í 2021 var 517, so her er talan um eina lækking á 19.

3.2 Barnið sum offur og hættislig atferð hjá barni

Skeivleikar, sum gera um seg í barnaumsorgan og uppaling, kunnu verða býttir í tveir flokkar: harðskap og vanrøkt. Við harðskapi verður meint við gjørda gerð, sum kann skaða ella sannlíkt skaðar menningina hjá barninum. Við vanrøkt verður meint við ógjørda gerð, sum kann skaða ella sannlíkt skaðar menningina hjá barninum.

Talva 10: Orsakir til fráboðanirnar í 2022

	2022	2021	2020	2019	2018	í % 2022	í % 2021
Vanrøkt							
Kenslulig/sálarlig vanrøkt	170	179	107	182	152	31	31
Vanrøkt í sambandi við umsjón og eftirlit	96	78	117	169	157	18	14
Vanrøkt í sambandi við skúlagongd	26	33	22	22	33	5	6
Likamlig vanrøkt	15	23	11	23	22	3	4
<i>Til samans</i>	<i>307</i>	<i>313</i>	<i>257</i>	<i>396</i>	<i>364</i>	<i>57</i>	<i>55</i>
Harðskapur							
Kensluligur/sálarligur harðskapur	8	31	18	21	29	1	5
Likamligur harðskapur	14	25	13	36	38	3	4
Kynsligur harðskapur (ágangur)	33	14	13	14	18	6	2
<i>Til samans</i>	<i>55</i>	<i>70</i>	<i>44</i>	<i>71</i>	<i>85</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
Heilsa ella lív hjá ófødda barninum í vanda, § 14, stk. 3							
Heilsa ella lív hjá ófødda barninum í vanda, § 14, stk. 3	5	11	7	10	4	1	2
<i>Til samans</i>	<i>5</i>	<i>11</i>	<i>7</i>	<i>10</i>	<i>4</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
Hættislig atferð hjá barninum							
Barnið hevur trupulleikar í skúlanum ella vanrøkir skúlan	51	26	50	54	27	9	5
Misgerðir hjá barni, t. d. kemur ikki til hús til ásettar tíðir, tað biddar, rýmir, brýtur inn ella ger hverk	35	49	24	48	11	6	9
Barnið fremur likamligan ella kynsligan harðskap móti øðrum barni ella vaksnum persóni	24	28	9	19	26	4	5
Barnið setur egna heilsu og menning í vanda	44	48	49	86	45	8	8
Barnið tekur rúsevni/rúsdrekka	21	26	22	44	12	4	5
<i>Til samans</i>	<i>175</i>	<i>177</i>	<i>154</i>	<i>251</i>	<i>126</i>	<i>32</i>	<i>32</i>
Orsakir til fráboðanir til samans	542	571	462	728	575	100	100

Legg til merkis, at til ber at skráseta meira enn eina orsök til fráboðan fyri hvørt mál. Eins og undanfarin ár er bólkurin, vanrøkt, tann, sum oftast verður ásett sum orsök til fráboðan við 307.

Í talvuni sæst, at talið á orsøkum er eitt sindur minni fyri 2022 enn fyri 2021.

Talva 11: Orsakir til at mál endaðu í 2022

	Alt landið	% - býti		
		2022	2021	2020
Endamálið rokkið	218	70	69	59
Foreldur og/ella barn vilja ikki hava hjálp/fyriskipan *)	10	3	3	4
Barnið er fyllt 18 ár	22	7	6	10
Familjan flutt av landinum	14	4	5	9
Familjan flutt til annað barnaverndarøki	17	5	7	6
Víst til annan myndugleika	31	10	9	12
Til samans	312	100	100	100

*) Tá foreldur/barn ikki vilja samstarva við barnaverndartænastu, skal barnaverndartænastan meta um, hvørt farast skal fram við tvingsli, ella um málið verður lokað.

Gev gætur, at til ber at skráseta meira enn eina orsök til, at eitt mál verður endað.

4 Børn til fosturs, til umlætting og á stovni

Her verður greitt frá fyriskipanunum, tá børn verða sett til fosturs, til umlætting og á stovni.

4.1 Børn til fosturs

Tá umstøðurnar í heiminum eru soleiðis, at tað ikki ber til hjá einum barni at verða búgvandi heima, verður kannað, um barnið kann verða sett í eina fosturfamilju. Havt eigur at verða í huga í hvørjum einstøkum føri, um næstrafólk, ella onnur, ið standa barninum nær, kunnu góðkennast sum fosturfamilja.

4.1.1 Fosturforeldraskipanin

Barnaverndarstovan, sum umsitur Fosturforeldraskipanina, ráðgevur fosturfamiljum og skipar regluliga fyri undirvísing og skeiðum fyri fosturforeldur.

Eitt fosturheim er sambært barnaverndarlógini at skilja sum eitt heim, har fosturforeldur hava umsorgan fyri einum barni í styttri ella longri tíðarskeið, tá ið tað verður sett heiman. Talan kann m.a. vera um umlætting, bráðfeingis fosturheim og fosturheim, har børn verða sett fyribils ella varandi til fosturs.

Krøvini til fosturfamiljur vóru frá 1. juli 2012 broytt soleiðis, at næstringar ella onnur, ið hava tætt samband við barnið, kunnu góðkennast sum fosturforeldur, um tey í ítøkiligum førinum eru egnað í mun til ávísa barnið. Sostatt eru ikki heilt somu krøv galdandi til hesi fosturforeldur sum til onnur.

Eitt barn kann setast til fosturs, tá ið:

1. foreldrini samtykkja, at barnið verður sett í fosterheim
2. barnið ongan verja hevur
3. barnið fyríbils er undir barnaverndarnevndarinnar umsorgan uttan foreldranna samtykki.

Fosturforeldraskipanin á Barnaverndarstovuni fær upplýsingar frá barnaverndartænastunum um barnið, og hvønn tørv barnið hevur, og skal so finna ta røttu familjuna til barnið.

Við ársenda í 2022 vóru 94 góðkendar fosturfamiljur í Fosturforeldraskipanini, sum høvdu børn til fosturs ella umlætting, ella sum vóru til reiðar at taka ímóti børnum til fosturs ella umlætting. Av hesum 94 fosturfamiljunum vóru 21 í familju við barnið, og 15 vóru ein partur av umhvørvinum hjá barninum.

Umráðandi er at finna tey fosturforeldrini, sum hóska best til

tað einstaka barnið. Tískil kemur fyri, at nakrar fosturfamiljur eru í skipanini, sum onkuntíð ikki hava børn. Tað kunnu vera ymisk viðurskifti, sum gera, at tað einstaka barnið ikki hóskar til hesar fosturfamiljur.

Eisini eru summar fosturfamiljur, sum verða nýttar til fleiri fyriskipanir. Til dømis, tá talan er um systkin, ella tá tað snýr seg um umlættingarfamiljur, sum hava fleiri børn í styttri tíðarskeið í senn.

Í 2022 komu 8 nýggjar umsóknir inn til Fosturforeldraskipanina, um at gerast fosturfamilja. Av teimum vóru 3 næstringar ella onnur, sum frammanundan eru partar av umhvørvinum hjá barninum.

Talva 12: Tal av børnum til fosturs – býtt eftir kyni í 2022

♀ Gentur	♂ Dreingir	Til samans 2022	2021	2020	2019
			38	44	82

Til samans vóru 82 børn til fosturs í Føroyum við árslok 2022 – trý færri enn undanfarna ár. Av teimum 82 børnunum til fosturs vórðu 30 sett til fosturs við samtykki, og 52 uttan samtykki.

Kynsbýtið millum millum børnum til fosturs vísir eina lítla yvirvág av dreingjum – 44 dreingir móti 38 gentum.

4.1.2 Umsorganaryvirtøkur

Talva 13: Umsorganaryvirtøkur

Umsorganaryvirtøkur	2022	2021
Nýggjar § 19-umsorganaryvirtøkur	5	9
§ 23 varandi umsorganaryvirtøkur framdar í árinum	1	1
§ 23 varandi umsorganaryvirtøkur til samans	27	20
Umsorganaryvirtøkur til samans	104	

Nýggjar § 19 umsorganaryvirtøkur

Høvuðsbarnaverndarnevndin kann taka avgerð um umsorganaryvirtøku í førum, har barnið er fyri álvarsamari vanrøkt, harðskapi, ágangi ella um líkt er til, at barnsins heilsa ella menning er í álvarsumum vanda vegna foreldranna vantandi umsorgan og líknandi. Her kann vera talan um sokallaðar § 19 umsorganaryvirtøkur.

Í 2022 vórðu til samans 5 børn umsorganaryvirtikin sambært § 19 fyrstu ferð.

§23 varandi umsorganaryvirtøkur

Eisini kann høvuðsbarnaverndarnevndin taka avgerð um at taka umsorganina varandi frá foreldrum, um tað verður mett sannlíkt, at foreldrini varandi ikki eru før fyri at geva barninum nøktandi umsorgan, ella at barnið verður álvarsliga misrøkt, misnýtt kynsliga ella er fyri álvarsligum sálarligum/likamligum ágangi/eyðmýking í heiminum. Ella um barnið hevur verið til fosturs í minst 5 ár, og hevur fingið so sterkt tilknýti til fosturforeldrini, at tað má metast at vera av stórum týdningi og best fyri barnið, at tað verður verandi hjá fosturforeldrunum.

Í 2022 var í einum máli tikin nýggj avgerð um § 23 varandi umsorganaryvirtøku.

§ 23-varandi umsorganaryvirtøkur til samans (nýggjar og verandi)

Í 2022 vóru til samans 27 varandi umsorganaryvirtikin børn. Her er bæði talan um nýggjar og verandi umsorganaryvirtøkur. Í 2021 vóru 20 varandi umsorganaryvirtikin børn.

Umsorganaryvirtøkur til samans

Við ársenda 2022 vóru til samans 104 børn, sum vóru umsorganaryvirtikin. Herav 49 gentur og 55 dreingir. Hetta svarar til umleið 0,8 % av barnatalinum.

4.1.3 Børn til umlætting

Tá ið viðurskiftini í heiminum ella hjá børnunum eru soleiðis, at ikki er neyðugt at seta tey til fosturs, men tey kortini hava tørv á umlætting, kunnu børnini koma í eina fosturfamilju til umlætting. Hetta merkir, at tey í styttri tíðarskeið búa hjá fosturfamiljuni, men eru ikki umsorganaryvirtikin, og foreldrini hava framvegis umsorganarábyrgdina av børnunum.

Mest vanligt er, at børnini eru eitt ella tvey vikuskifti um mánaðin til umlætting, men talan kann eisini vera um eitt ávíst tíðarskeið, meðan foreldrini eitt nú fáa viðgerð fyri misnýtslu og líknandi.

Ætlanin við umlætting er at geva børnum og foreldrum nýggja orku. Koma børnini frá eini familju, sum ikki er so vælvirkandi á øllum økjum, kunnu tey síggja og kenna seg sum part av eini vælvirkandi familju, sum kann geva teimum umsorgan og upplivingar. Tað kann vera trupult at finna fosturfamiljur til umlættingarfyriskipanir. Hetta er eitt orku- og tíðarkrevjandi arbeiði fyri

Fosturforeldraskipanina. Tað, at finna eina fosturfamilju til eitt barn, sum skal til umlætting, kann ofta hava við sær, at Fosturforeldraskipanin skal vitja fleiri fosturfamiljur, áðrenn rætta fosturfamiljan verður funnin.

Umlætting er ein sjálvboðin fyribyrgjandi fyriskipan, skilt á tann hátt, at barnið ella familjan kann broyta meining eftir, at fosturfamiljan er funnin og ikki ynskja umlætting kortini. Møguligt er ikki at seta í verk umlætting uttan samtykki frá tí foreldrinum, sum hevur foreldramyndugleikan.

Talva 14: Børn til umlætting 2022 - býtt eftir kyni

 Gentur	 Dreingir	Til samans 2022	2021	2020	2019
34	26	60	67	58	57

Til samans 60 børn høvdu umlættingarforeldur í 2022, sum eru heldur færri enn undanfarna ár, men á leið sama stigi sum 2020 og 2019, tá ávikavist 58 og 57 høvdu. Fleiri gentur enn dreingir hava umlættingarfamiljur.

4.2 Børn á stovni

Børn, ið verða sett á stovn, hava ofta stórar og samansettar avbjóðingar, sum gera, at tey ofta ikki rúmast at búa í vanligum fosturheimi. Børn verða send á stovn uttanlands í førum, tá eingi nøktandi tilboð eru í Føroyum.

Talva 15: Tal av børnum á stovni 2022 – býtt eftir kyni

 Gentur	 Dreingir	Tils. 2022	2021
11	11	22	29

22 børn vóru á stovni við ársenda 2022. Av hesum vóru 4 á stovni uttanlands. Í 2021 vóru 5 børn á stovni uttanlands.

Av málunum við børnunum á stovni fóru 18 fram við samtykki og 4 uttan samtykki frá foreldramyndugleikanum.

Tal á bráðfeingis avgerðum sambært § 17 í 2022: 1. Í 2021 vóru 2 bráðfeingis avgerðir sambært § 17.

5 Fígging og kostnaður av barnavernd

Áðrenn barnaverndarlógin kom í gildi, vóru tað sambært barnaforsorgarlógini barnaverndarnevndirnar í einstøku kommununum, sum tóku avgerð í barnaverndarmálum, og landið rindaði útreiðslurnar av málunum. Eitt av endamálunum við nýggju lógini var at fáa greitt fíggarligt ábyrgdarbýti millum land og kommunur á barnaverndarøkinum, soleiðis at vald og gjald fylgdust. Barnaverndarlógin ásetur tí, at kommunurnar bera kostnaðin av tí fyrirbyrgjandi partinum av barnaverndarøkinum, og tá børn verða sett til fosturs, meðan landið ber útreiðslurnar, tá børn verða umsoðanaryvirtikin og fara á viðgerðarstovn. Kommunurnar rinda tó eitt høgt brúkaragjald í hesum sambandi svarandi til at barnið var sett til fosturs við hægstu samsýning. Harumframt rindar landið ein árligan stuðul til Barnahúsið og fyri útreiðslur í sambandi við ókeypis advokatumboðan.

Talvan niðanfyri vísir núverandi fíggarliga býtið millum land og kommunur á barnaverndarøkinum. Sum sæst var samlaða nýtslan til barnavernd í 2022 umleið 131 mió. kr. Nýtslan hjá kommununum var samanlagt góðar 85 mió. kr., og nýtslan hjá landinum knappar 46 mió. kr. Kommunurnar bera sostatt umleið tveir triðingar av útreiðslunum á barnaverndarøkinum, meðan landið ber ein góðan triðing.

Talva 16: Samlaða kostnaðurin av barnavernd í 2022

Í 1000 kr.	Land	Kommunur	Tils.
Barnaverndarstovnar hjá Almannaverkinum (§33)	38.180	6.769	44.949
Barnaverndarstovnar uttanlands (§35,2)	6.379	1.676	8.055
Ókeypís advokatumboðan til børn (§57)	527		527
Umsiting, málsviðgerð o.a. í kommunum		30.808	30.808
§ 15-Fyriskipanir		15.664	15.664
Fosturforeldraskipanin		27.764	27.764
Barnaverndarstovan og Barnahúsið	650	2.350	3.000
Til samans	45.736	85.031	130.767
Til samans í prosent	35%	65%	100%

(Keldur: gjaldstovan.fo og barnaverndartænasturnar)

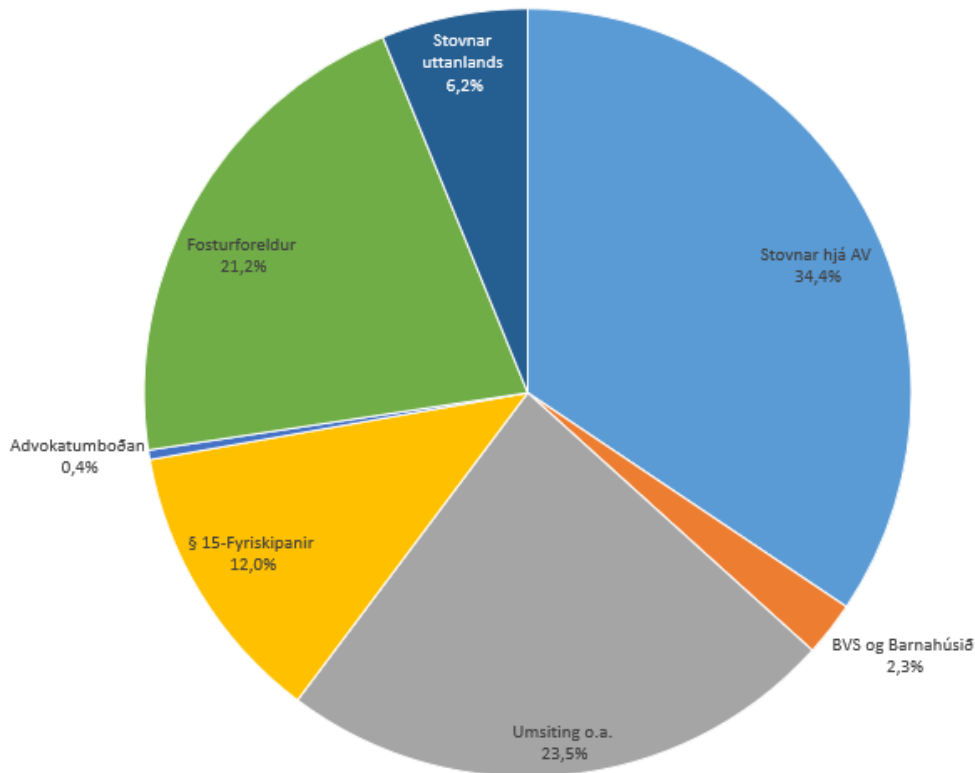
5.1 Samanbering við Danmark

Verða samlaðu útreiðslurnar á 131 mió. kr. settar í mun til samlaða talið av børnum undir 18 ár, so er talan um ein kostnað á 9.900 kr. í miðal fyri hvørt barnið. Samsvarandi talið í Danmark er 14.500 kr. í miðal fyri hvørt barnið. Tað vil siga, at danska barnaverndarskipanin sær út til at vera ein triðing dýrari enn tann føroyska.

5.2 Útreiðslubýtið á barnaverndarøkinum

Myndin niðanfyri vísir býtið millum ymisku útreiðslurnar innan barnavernd í mun hvat slag av útreiðslum, talan er um. Greitt verður frá hvørjum einstøkum útreiðsluslagi niðanfyri.

Mynd 1: Býti av samlaðu útreiðslunum til barnavernd

Barnaverndarstovnar hjá Almannaverkinum og stovnar uttanlands

Ein góður triðingur (34,4 %) av samlaðu játtanini til barnavernd fer til at reka barnaverndarstovnar hjá Almannaverkinum. Harafturat fara 6,2 % av játtanini til stovnsupphald uttanlands. Tað vil siga, at meira enn 40% av útreiðslunum á barnaverndarøkinum fara til barnaverndarstovnar.

Sum nevnt er tað landið sum heldur útreiðslurnar til barnaverndarstovnar, herundir eisini til upphald á barnaverndarstovnum uttanlands. Landið rindar tó ikki allan kostnaðin av barnaverndarstovnunum. Ásett er, at avvarðandi barnaverndarøki skal rinda landinum eina upphædd fyri upphaldið, ið samsvarar við tað, ið fosturforeldur høvdu fingið, um barnið í staðin var sett til fosturs við hægstu samsýning.

Samlaðu útreiðslurnar til barnaverndarstovnarnar hjá Almannaverkinum vóru 44,9 mió. kr. í 2022. Av hesum rindaðu kommunurnar umleið 6,8 mió. kr. Samlaðu útreiðslurnar til barnaverndarstovnar í Danmark vóru umleið 8,1 mió. kr. í 2022. Av hesum rindaðu kommunurnar umleið 1,7 mió. kr.

Sostatt rindaðu kommunurnar samanlagt umleið 8,4 mió. kr. til uppihald á barnaverndarstovnum. Hetta samsvarar við 19% av samlaðu útreiðslunum til barnaverndarstovnar.

Barnaverndarstovan og Barnahúsið

Barnaverndarstovan verður fíggjað við einum árligum gjaldi frá hvørjari kommunu ásett í mun til fólkatalið. Samlaðu gjøldini fyri 2022 vóru 2,35 mió. kr. Útreiðslurnar til Barnaverndarstovuna umfata eisini raksturin av Barnahúsinum. Landið letur í hesum sambandi ein árligan stuðul til Barnahúsið á 650 tús. kr. árliga. Samanlagt er sostatt talan um 3 mió. kr., ið samsvarar við 2,3% av samlaðu játtanini.

Umsiting o.a.

Umsiting o. a. umfatar lønarútreiðslur, hølísútreiðslur, el, hita, reingerð, viðlíkahald, skrivstovuhold og annað úti í kommununum. Í 2022 fóru 30,8 mió. kr. til umsiting o.a. Tað samsvarar við 23,6% av samlaðu nýtsluni. Kommunurnar rinda allan kostnaðin til umsiting o.a. .

§ 15-Fyriskipanir

Um tað vísir seg at vera neyðugt at veita barninum ella familjuni hjálp, kann barnaverndarnevndin seta fyrirbyggjandi fyriskipanir í verk. Samlaða játtanin til hesar fyriskipanir var 15,6 mió. kr. í 2022. Tað samsvarar við 12,0% av samlaðu játtanini. Kommunurnar rinda allan kostnaðin til hesar fyriskipanir.

Fosturforeldraskipanin

Útreiðslur til Fosturforeldraskipanina eru samsýning til fosturforeldur, vistarhald/klæði, stovns- og skúlagjöld til aðrar kommunur o.t., útreiðslur í sambandi við samveru, stovnan og útbúnaður, lummapieningur og annar kostnaður í sambandi við fosturuppihald. Í 2022 vóru útreiðslurnar 27,8 mió. kr. Tað samsvarar við 21,2% av samlaðu nýtsluni. Kommunurnar bera allan kostnaðin av fosturforeldraskipanini.

Advokatumboðan

Verður eitt barn sett heiman, og foreldramyndugleikin ella barnið, ið er fylt 15 ár, ikki hevur givið samtykki, hava foreldrini og barnið rætt til at verða umboðað ókeypis av advokati. Í málum, har samtykki er fingið, kann Høvuðsbarnaverndarnevndin gera av,

um foreldur og børn kunnu fáa ókeypis umboðan. Útreiðslurnar til advokatin ber landið. Í samverumálum kann foreldrið, sum ikki hevur foreldramyndugleikan, eisini fáa ókeypis umboðan.

Útreiðslurnar eru ymiskar, men vanligar liggja tær á umleið 600-800 tús. kr., ið samsvarar við 0,5% av samlaðu játtanini. Í 2022 var talan um 527 tús. kr.

5.3 Útreiðslur hjá kommunum eftir samstarvsøki

Einans Tórshavnar kommuna rekur barnaverndarøkið sjálvstøðugt. Alla aðrastaðni verður økið rikið í samstørvum. Sambært § 68, stk. 2 í barnaverndarlógini skulu hesar kommunur býta útreiðslurnar svarandi til fólkatalið í samstarvinum.

Samlaðu útreiðslurnar hjá kommununum av barnaverndarøkinum vóru 85,0 mió. kr. í 2022. Hetta er 3,1% minni enn í 2021.

Sum víst niðanfyri, sveiggjar kostnaðurin rættiliga nógv, serliga í smærru økjum uttanfyri Havnina. Orsøkin er tann, at eindirnar eru so smáar í mun til kostnaðin á einstøkum málum. Kostnaðurin økist tí munandi, tá kostnaðarmikil mál taka seg upp í fíggjarárinum. Ein onnur orsøk til sveiggini kann vera, at foreldur, sum hava børn, sum eru umsorganaryvirtikin, flyta. Tá flytur málið og kostnaðurin sum útgangsstøði við. Ein onnur kann vera, at børn fylla 18 ár, og ikki búgva á stovni longur.

Talva 17: Útreiðslurnar hjá kommununum av barnaverndarøkinum (tús. kr)

	2021	2022	Broyting
Norðoyggjar	10.744	9.803	-8,8%
Eystur og Fuglafjørð	4.202	4.380	4,2%
Skálafjørð	9.011	8.509	-5,6%
VEKS	2.775	3.290	18,6%
Vágar	5.423	5.304	-2,2%
Sandoy	2512	2620	4,3%
Suðuroy	8.882	8.542	-3,8%
Tórshavn	44.224	42.583	-3,7%
Til samans	87.773	85.031	-3,1%

(Kelda: gjaldstovan.fo)

5.4 Barnavernd í mun til samlaðu útreiðslurnar hjá kommunum

Samlaðu útreiðslurnar hjá kommununum eru knappar 2.950 mió. kr. Tað vil siga, at útreiðslur til barnavernd eru 4,4% av samlaðu útreiðslunum. Verður hugt í mun til rakstrarútreiðslurnar – tað vil siga uttan íløgur – so samsvara útreiðslurnar til barnavernd við 5,9% av samlaðu rakstrarútreiðslunum.

5.5 Tal á starvsfólki og tímum við ársenda 2022

Niðanfyri er uppsett ávikavist tal á starvsfólki og tal á tímum í 2022.

Talva 18: Tal á starvsfólki í barnaverndartænastunum við ársenda 2022

	Norður	Eystur	Skálafj.	VEKS	Vágar	Tórshavn	Sandoy	Suðuroy	2022	2021
Tal av sosialráðgevum og málsviðgerum	4	2	3	2	2	12	1	3	29	26,75
Sálarfrøðingar	1	1	1			2		1	6	6
Familjuráðgevar					1	5		1	7	7
Skrivarar	1		1		1	2	1	1	7	6
Leiðari	1	1	1	1	1	1	1	1	8	7,25
Til samans	7	4	6	3	5	22	3	7	57	53

Talva 19: Tal á tímum um vikuna í barnaverndartænastunum við ársenda 2022

	Norður	Eystur	Skálafj.	VEKS	Vágar	Tórshavn	Sandoy	Suðuroy	2022	2021
Sosialráðgevar og málsviðgerar	140	78	112	78	78	452	29	118	1085	983
Sálarfrøðingar	40	30	24			79		30	203	210
Familjuráðgevar			0		32	200		30	262	263
Skrivarar	35		39		39	78	12,5	20	223,5	213
Leiðari	40	40	39	40	39	39	10	39	286	286
Til samans	255	148	214	118	188	848	51,5	237	2059,5	1955